

Pohjanmaa

Elintarvikealan alueellinen tilannekuva

Aitoja makuja -katsaus

Pohjanmaa

Vuonna 2024 elintarvikkeita ja juomia valmistavilla yrityksillä oli Pohjanmaalla yhteensä 172 toimipaikkaa.

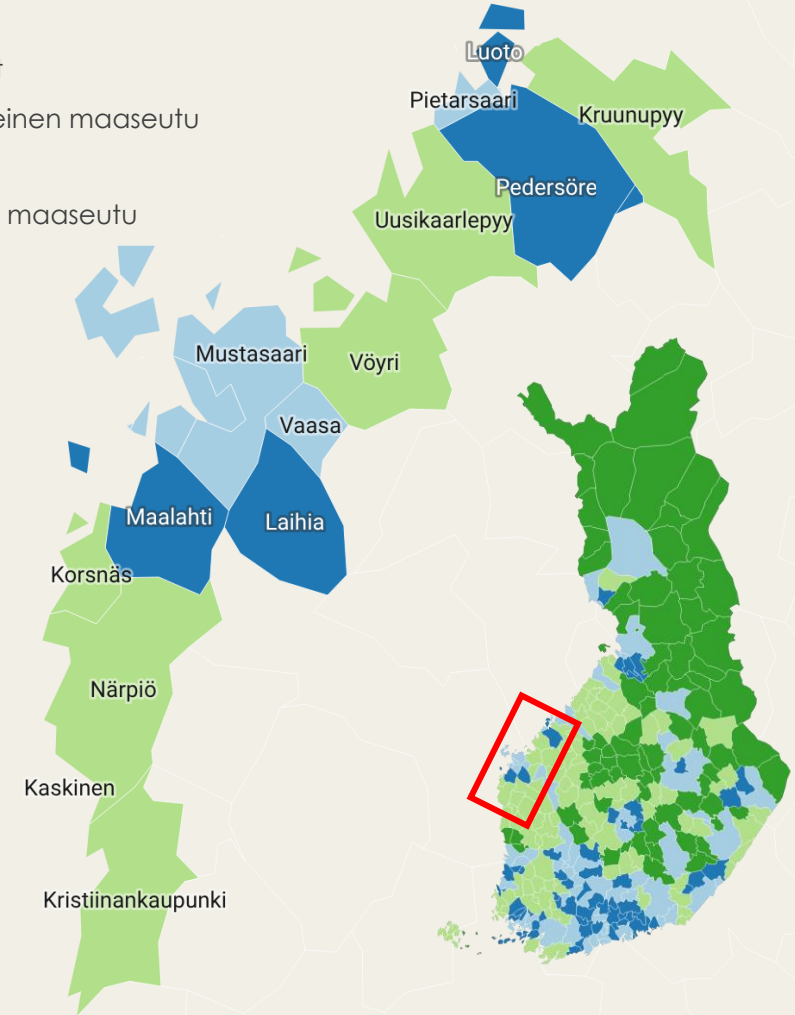
Elintarvikkeiden valmistukseen keskittyvien yritysten toimipaikoista 73 oli kaupunkialueilla, 27 kaupungin läheisellä maaseudulla ja 63 ydinmaaseudulla.

Juomia valmistavilla yrityksillä toimipaikkoja oli 9.

Lähde: Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit

Kartat: Maanmittauslaitos / Datawrapper

- Kaupunkialueet
- Kaupungin läheinen maaseutu
- Ydinmaaseutu
- Harvaan asuttu maaseutu

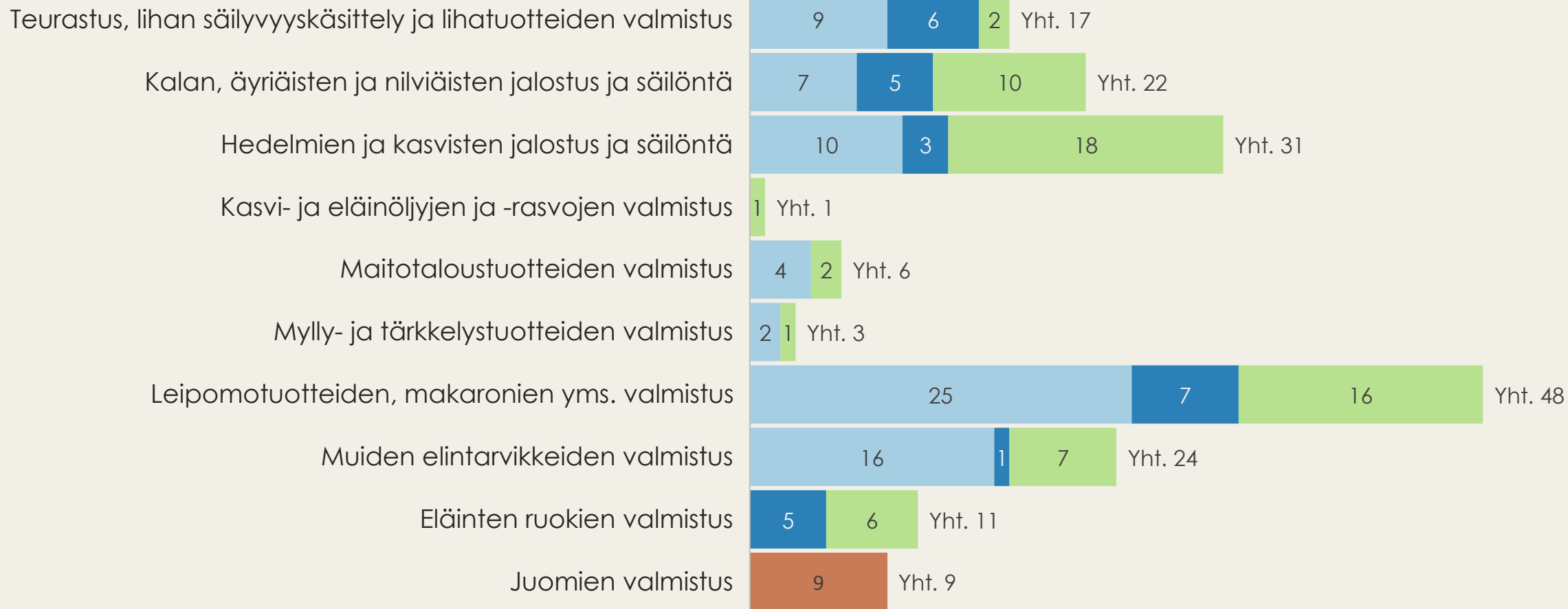

Lisätietoa kuntapohjaisesta kaupunki-maaseutuluokituksesta viimeisellä sivulla.

Elintarvikkeita ja juomia valmistavien yritysten toimipaikat Pohjanmaalla 2024

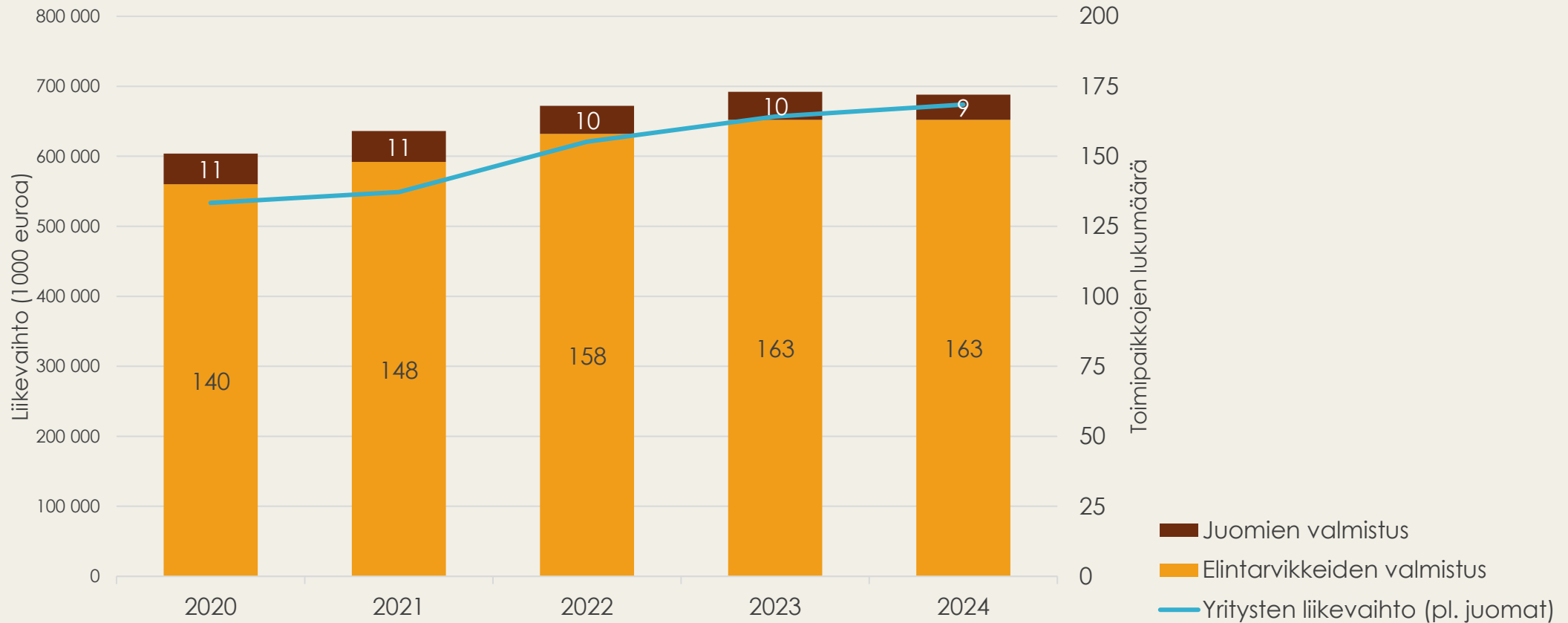
Lähde: Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit

■ Kaupunkialueet ■ Kaupungin läheinen maaseutu ■ Ydinmaaseutu ■ Harvaan asuttu maaseutu ■ Alueluokitus ei saatavilla

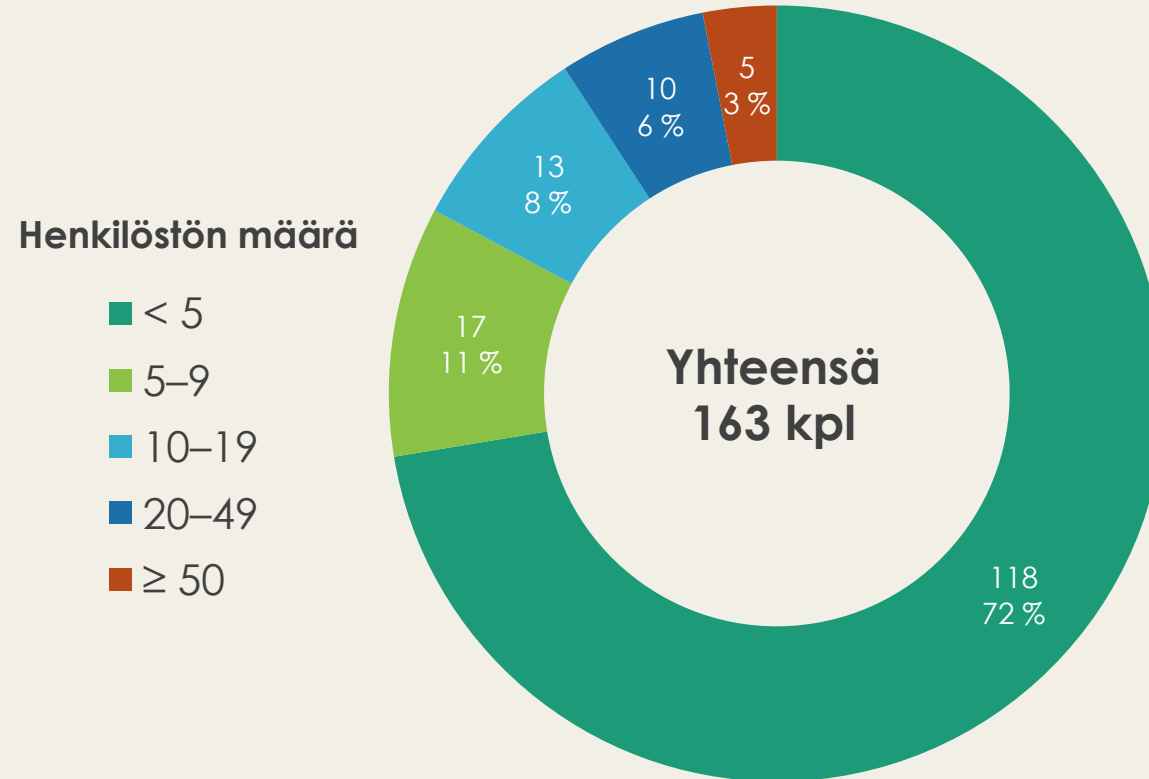
Elintarvikkeita ja juomia valmistavien yritysten toimipaikkojen määrän ja liikevaihdon kehitys Pohjanmaalla 2020-2024

Lähde: Tilastokeskus, alueellinen yritystoimintatilasto

Elintarvikkeita (pl. juomat) valmistavien yritysten toimipaikat henkilöstön suuruusluokkien mukaan Pohjanmaalla vuonna 2024

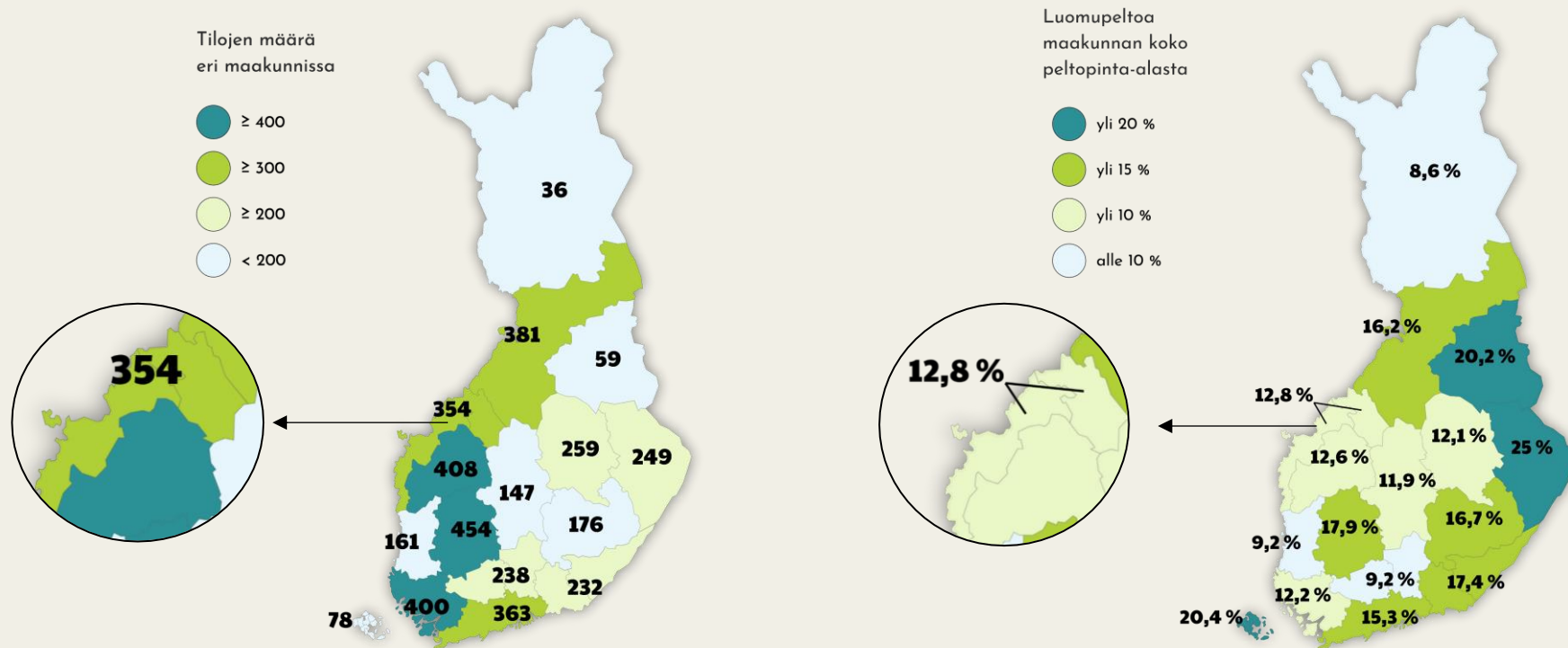
Lähde: Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit

Luomu Pohjanmaalla

Lähde: Ruokavirasto ja Pro Luomu / Luomu Suomessa 2024 -kooste

Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella oli **354 luomutilaa** vuonna 2024. Peltoalasta **luomuviljelyssä oli 12,8 %** (23 463 ha).

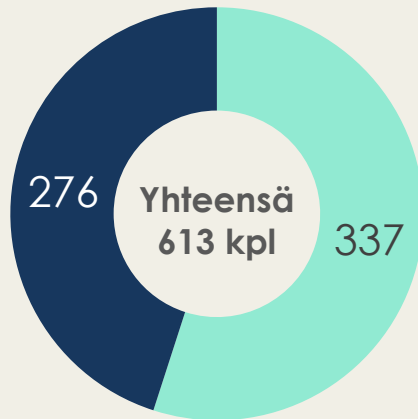

! Tämän osion tiedot perustuvat vuoden 2024 luomutilastoihin, jotka raportoitii **ELY-keskuksittain**. Pohjanmaan ELY-keskuksen toimialueeseen kuuluivat **Pohjanmaan sekä Keski-Pohjanmaan alueet**. Tiedot kertovat siis koko ELY-keskuksen alueesta, eivät pelkästään Pohjanmaan maakunnasta.

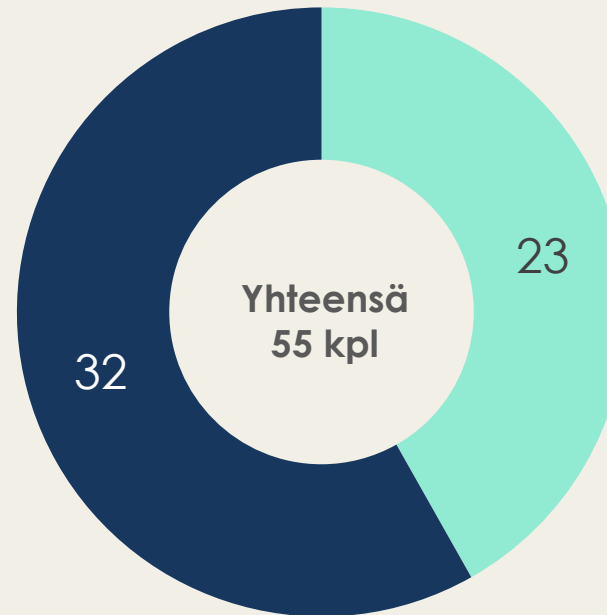
Luomuelintarvikejalostajien lukumäärä

Lähde: Maaseutuohjelman indikaattorit 2014-2020 (Luonnonvarakeskus)

Koko Suomi (pl. Ahvenanmaa)

Pohjanmaa

■ Luomuelintarvikejalostajat
■ Alhaisen jalostusasteen toimijat*

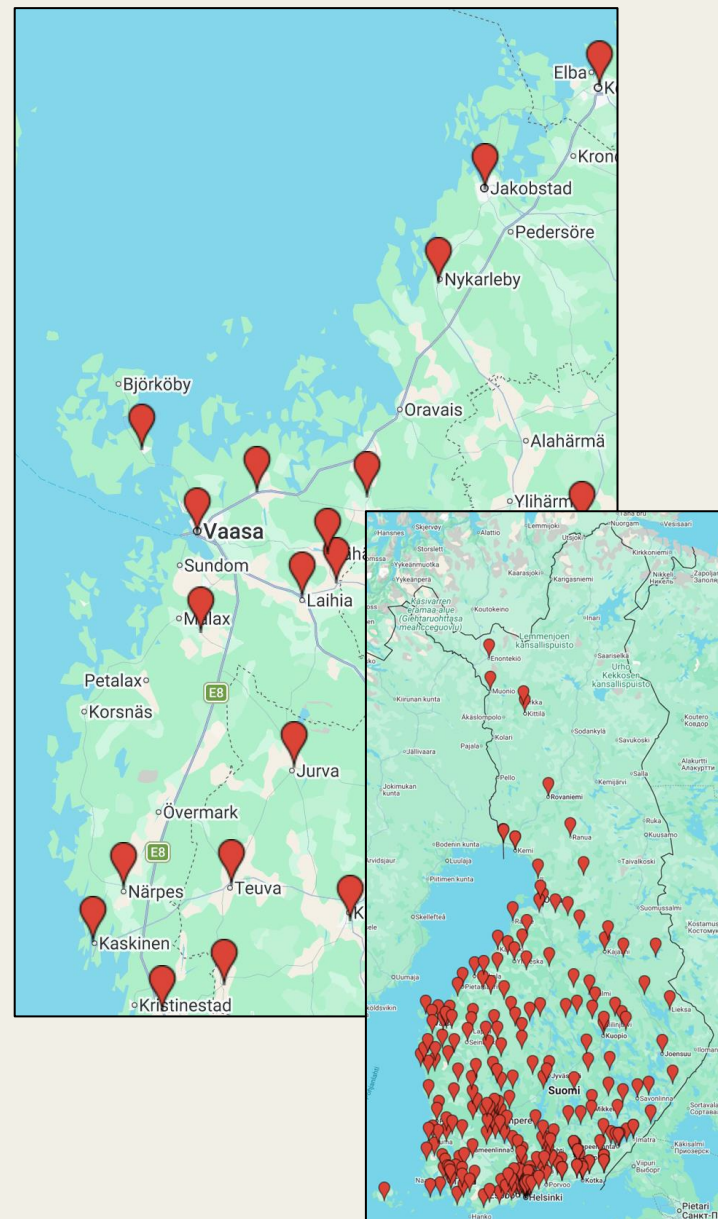
*Alhaisen jalostusasteen toiminta on lähinnä maataloilla tehtävää luomuelintarvikejalostusta

! Tämän osion tiedot perustuvat vuoden 2024 luomutilastoihin, jotka raportoitii **ELY-keskuksittain**. Pohjanmaan ELY-keskuksen toimialueeseen kuuluivat **Pohjanmaan sekä Keski-Pohjanmaan alueet**. Tiedot kertovat siis koko ELY-keskuksen alueesta, eivät pelkästään Pohjanmaan maakunnasta.

Suoramyynti ja REKO-toiminta

Lähteet: Luonnonvarakeskus, maaseutuohjelman indikaattorit 2014–2020 ja Aitojamakuja.fi

- Vuonna 2023 **2,7 % (101 kpl)** Pohjanmaan ELY-keskuksen alueen (Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa) maatiloista harjoitti suoramyyntiä.
- Valtakunnallisesti suoramyyntiä harjoittaneiden maatilojen osuus kaikista maatiloista oli 3,9 %.
- Aitoja makuja -kartalla on 14 REKO-jakopistettä Pohjanmaan alueella (tilanne kesällä 2026).
- Koko Suomessa REKO-jakopisteitä on noin 250.

Alueen vahvuuksia ja erityispiirteitä

Pohjanmaa tunnetaan kasvihuoneistaan ja erityisesti tomaatin tuotannosta. Alueella on myös viljan- ja perunanviljelyä sekä muuta vihannestuotantoa. Lisäksi Pohjanmaalla tuotetaan esimerkiksi sian- ja naudanlihaa sekä maitoa. Pohjanmaan maataloudelle on ominaista suuri monipuolisuus ja laaja-alaisuus. Lähes kaikki maatalouden tuotantosunnat ovat edustettuina kasvinviljelystä kotieläintuotantoon.

Lähiaruokaan liittyvä aktiivisuus on tuottanut lyhyitä jakeluketjuja edistäviä innovaatioita (kuten REKO-toimintaa). Alueelle ominaista on vahva yrittäjähenki, perheyrittäjäkulttuuri ja sukupolvenvaihdosten jatkuvuus. Ruoka-alan toimijoiden välillä on hyvää yhteistyötä.

Brändit, verkostot ja klusterit

Alueella on useampia klustereita toimialoittain mm. lihanjalostukseen, elintarviketuotantoon ja maitotalouteen liittyen. Lisäksi Pietarsaaren seudulla toimii elintarvikeklusteri.

Strategia

[Pohjanmaan maakuntastrategia 2026-2029](#)

Kuva: Rodeo.fi

Lisätietoa elintarvikealasta

- [Tietohaarukka \(Ruokatieto\)](#)
- [Tilastoja elintarvikkeiden viennistä ja tuonnista \(Elintarviketeollisuusliitto\)](#)
- [Maakuntien ruokaomavaraisuus \(Luonnonvarakeskus\)](#)
- [Alueellinen yritystoimintatilasto \(Tilastokeskus\)](#)
- [Luomu Suomessa \(Pro Luomu\)](#)
- [Maaseutuindikaattorit \(Maaseutuverkosto/Tilastokeskus\)](#)
- [Maaseutuohjelman indikaattorit 2014-2020 \(Luonnonvarakeskus\)](#)

- Maakuntiin liittyen lisätietoja voit kysyä [Aitoja makuja -verkon](#) jäseniltä
- Valtakunnallisesti pk-elintarvikeyrityksien sekä lähiruoan, luomun ja luonnontuotteiden asioita edistetään [Ruokasektorin koordinaatiohankkeessa](#), johon liittyen lisätietoja antavat: Päivi Töyli ja Juha Rutanen, Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti
Aura Lamminparras, Pro Luomu ry

Verkostoilla voimaa yhteistyöhön – Ruokasektorin koordinaatiohanke

Laatinut:
Suvi-Tuuli Laaksonen ja Päivi Töyli,
Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti

Kesäkuu 2026

Kuntapohjainen kaupunki-maaseutuluokitus

Paikkatietopohjaisesta kaupunki-maaseutuluokituksesta on Suomen ympäristökeskuksessa tehty yleistys kuntatasolle. Ensin erotellaan kaupunkikunnat yhdeksi luokaksi ja sen jälkeen maaseutukunnat jaetaan kolmeen luokkaan.

Kunta luokitellaan kaupunkikunnaksi, jos paikkatietopohjaisen luokituksen sisemmän ja ulomman kaupunkialueen väestöä on enemmän kuin kaupungin kehysalueen ulkopuolista maaseutuväestöä.

Kehysalueella sijaitseva kunta luokitellaan joko kaupungiksi tai kaupungin läheiseksi maaseuduksi kaupunkimaisuuden ja maaseutumaisuuden perusteella.

Muut kunnat luokitellaan yhteenlasketun maa-alaosuuden ja väestöosuuden perusteella kaupungin läheisen maaseudun, ydinmaaseudun ja harvaan asutun maaseudun kuntiin. Maaseudun paikalliskeskusten tiedot lasketaan ympäröivään alueluokkaan.

(Lähde: Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit)